

Några erfarenheter rörande frukthandelns ordnande. : Föredrag vid Sveriges ...

Lind, Gustaf Herman

12 H Br.

National Library
of Sweden

Några erfarenheter rörande frukt- handelns ordnande.

Föredrag vid Sveriges Pomologiska förenings sammanträde den 23 mars 1916.

Av *Gustaf Lind*.

Det rastlösa arbete, som alltsedan Sveriges Pomologiska Förenings stiftande år 1900 bedrivits i syfte att på ett för såväl odlarna som för landet i dess helhet ekonomiskt fördelaktigt sätt ordna handeln med den svenska frukten, inträdde 1914 i ett nytt skede, i det att man då ansåg tiden vara inne att söka tillämpa fullt affärsmässiga metoder vid fruktens försäljning. Man ville med andra ord söka försälja den svenska frukten en gros, d. v. s. även beträffande denna tillämpa samma försäljningsprinciper, som alltjämt ägt rum i fråga om den utländska. Sedan föreningen själv under några år fungerat som en slags engrosförsäljare, tog man nämnda år steget fullt ut och överlämnade handhavandet av engrosaffärerna åt en enda person, som sålunda blev generalagent vid försäljningen av all med Pomologiska föreningens fruktmärke försedd svensk frukt. Till generalagent lyckades föreningens förvaltningsutskott förvärva den bekante köpmannen, grosshandlaren *Nils Burman*, Fredsgatan 9, Stockholm.

I och med dessa anordningar måste man alltså tillämpa samma principer i fråga om den svenska frukten som beträffande den utländska. Sålunda måste man redan under försommaren bestämma partipriserna för hösten samt träffa avtal med grossister i olika delar av landet om inköp av svensk frukt. I fråga om priserna växla dessa obetydligt, vad den utländska kvalitétfrukten beträffar, och det inverkar under normala förhållanden föga, hur fruktskörden inom landet utfaller. Med ledning av prisläget våren 1914 fastställdes sålunda följande priser för hösten 1914 att betalas av generalagenten till odlarna. Priserna beräknades för med fruktmärke försedd frukt netto pr kilogram incl. emballage, fraktfritt i hela landet. Vid försändning till stationer norr om Uppsala ökades priset med 4 öre pr kilogram för all frukt.

<i>Grupp I.</i>		A I och A II	A III	B I och B II	H I	H II
Gravensteiner	}	75	60	52	45	37 öre.
Gul Richard						
Stenkyrkeäpple						
Cox's Orange						
<i>Grupp II.</i>						
Åkerö	}	56	45	—	37	30 »
Cox's Pomona						
Filippa						
Guldparmän						
Kalmar glasäpple						
Maglemer						
Melonäpple						
Oranieäpple						
Ribston						
Ringstadsäpple						
Signe Tillisch						
Säfstaholmsäpple						
Ölands kungsäpple						
Boiken						
<i>Grupp III.</i>						
Grågylling	}	—	—	—	37	30 »
Cellini						
Charlamovsky						
Alexander						
Rosenhäger						
Rödgylling						

Under sommaren 1914 träffades med ledning härav avtal om mycket stora leveranser av äpplen särskilt med norrländska köpmän och vid fruktsäsongens början i augusti var omkring 200 tusen kilogram märkesfrukt borttingad. Emellertid kom kriget emellan och vände upp och ned på förhållandena även på detta område. Importen hämmades en kort tid och därigenom stego priserna även på den svenska frukten alldeles orimligt i höjden. Därtill kom, att på grund av de särdeles ofullständiga och, som det sedermera visade sig, mycket otillförlitliga uppgifterna rörande skördeutsikterna, fruktskörden inom landet i verkligheten blev betydligt mindre än vad man hade anledning att förmoda. Det blev därför svårt att uppbringa ens tillnärmelsevis de fruktkvantiteter, som erfordrades för att tillfredsställa köparna. Av beställda 200 tusen kilogram frukt kunde

endast omkring 30 tusen kilogram levereras. Denna omständighet skapade bland köpmännen ett misstroende för den svenska frukten, som i icke ringa mån invercade menligt på det följande årets omsättning.

Med ledning av under 1914 gjorda erfarenheter beslöts att för 1915 sammanslå A I och A II till en sortering märkt A I samt att, som följd därav, förse den förutvarande A III-frukten med märket A II. För övrigt avfördes alla B märken.

Efter dessa förenklingar i sorteringen fastställdes för 1915 följande prislista:

	A I	A II	H I	H II	
<i>Grupp I.</i>					
Gravensteiner	100	70	50	40 öre.	
<i>Grupp II.</i>					
Filippa	}	80	60	45	37 »
Gul Richard					
Ribston					
Signe Tillisch					
Stenkyrkeäpple					
Åkerö	}	80	—	—	50 »
Cox's Orange					
<i>Grupp III.</i>					
Boiken	}	60	45	40	30 »
Brunnsäpple					
Cox's Pomona					
Kalmar glas					
Melon från zon 1 eller vid särskilt god utbildning					
Transparente blanche	}	60	—	—	37 »
Guldparmän					
Maglemer					
Oranie					
Säfstaholmsäpple					
<i>Grupp IV.</i>					
Borgherre	}	—	—	37	30 »
Cellini					
Charlamovsky					
Granatäpplen					
Grågylling					
Melon från andra zoner än 1 eller vid sämre utbildning	}	—	—	37	30 »
Villands glas					

Prydnadsfrukt (julgransäpplen).

	A I	A II	H I	H II
Pigeon (Duväpple)	}	—	—	40 öre
Ölands kungsäpple				
Andra små röda frukter av				
hållbara sorter				

Inalles försåldes under 1915 genom generalagenten följande kvantiteter äpplen:

Gravensteiner	A.	1,479 lådor	36,975 kg.	
»	H.	1,138 »	28,450 »	65,425 kg.
Åkerö.....	A.	422 »	10,550 »	
»	H.	633 »	15,825 »	26,375 »
Melon	A.	162 »	4,050 »	
»	H.	613 »	15,325 »	19,375 »
Grågylling	H.	591 »	14,775 »	14,775 »
Diverse	A.	578 »	14,450 »	
»	H.	1,295 »	32,375 »	46,825 »
		Summa 6,911 lådor	Summa 172,775 kg.	

Med hänsyn till den rikliga förekomsten av utländsk frukt under 1915 måste priserna å särskilt A-frukten anses vara alldeles för högt tilltagna, vilket vållade betydande svårigheter vid försäljningen av denna frukt och åsamkades generalagenten härigenom rätt avsevärda förluster. Till ett följande år torde sänkning av dessa priser böra företagas, under det att i dess ställe H-frukten enligt vunnen erfarenhet något torde kunna höjas i pris.

På grund av de abnorma förhållanden, som till följd av kriget voro rådande under hela hösten 1914, kan man för framtiden icke bygga så mycket på de erfarenheter, som då gjordes inom frukthandels område. Men desto mera vägledande äro erfarenheterna från 1915.

Man kan då först och främst säga, att den välbehandlade svenska frukten kommer alldeles för sent i marknaden. Under 1915 började frukten först i medlet av november att i rikligare mängd komma in till generalagenten. Under 2¹/₂ månader av den bästa fruktsäsongen rådde sålunda nästan total brist på svensk kvalitetsfrukt. Den närmaste följdén härav blev den, att affärsmännen särskilt i Norrland fyllde sina behov med utländsk frukt i sådan utsträckning, att denna sedan under hela säsongen låg och tyngde på fruktmarknaden och försvårade avsättningen av den svenska frukten. Man kan icke heller förvånas över denna köpmännens åtgärd, så grundligt besvikna som de blevo på den svenska frukten föregående år. Det är svårt att bland köpmännen skapa förtroende för svensk frukt, så länge

de svenska fruktodlarna i stort sett icke inse sitt eget bästa utan på snart sagt alla upptänkliga sätt motarbeta detsamma.

En av anledningarna till, att den svenska frukten under 1915 kom ovanligt sent i marknaden är att tillskriva sommarens kalla och regniga väderlek, som följd varav frukten blev sent utvecklad och därför måste kvarsitta på träden längre tid än vanligt. Men om man bortser från detta för 1915 alldeles säregna förhållande, äro anledningarna till bristen på välbehandlad svensk frukt under september och oktober månader 1915 precis desamma som under närmast föregående år. Vi ha här i landet brist på för butikshandeln lämpliga tidigare äpplesorter, och det är alldeles nödvändigt att vi mera än hittills odla tidigare äpplesorter, varmed vi kunna fylla behovet av frukt under september och oktober månader. Man har haft för mycket av astrakaner, vitgyllingar och dylika föga hållbara sorter, och så har man här som i så många andra fall slagit över alldeles för mycket åt det motsatta hållet och endast förordat plantering av vinterfrukt med det resultat, att vi nu endast ha frukt för halva fruktsäsongen. Denna kan i stort sett anslås till 5 månader eller tiden september—januari. När apelsinerna komma in i februari, kan den egentliga äpplesäsongen anses vara slut, om ock en del amerikanska och australiska äpplen fortfarande finnas i marknaden. Det torde då lätt kunna inses, att, om vi med vår svenska frukt verkligen vilja behärska hela den svenska fruktmarknaden, vi måste ha tillgång på svensk frukt under hela säsongen och inte bara under dess senare del. Annars förse sig köpmännen med utländsk frukt och, då den svenska frukten äntligen kommer, är marknaden överfylld med utländsk. Ett par äpplen, som visat sig vara goda sorter för den handel, varom här är fråga, äro Säfstabholm och Oranie. De borde därför särskilt i 2 och 3 zonerna odlas i betydligt större utsträckning än vad som hittills sker. Men det lilla av dessa sorter, som redan finnes, tycker man dock borde kunna komma i handeln i rätt tid. Men erfarenheten icke minst från 1915 har dock visat, att man flerstädes ligger på dessa sorter tills den egentliga vinterfrukten kommit i marknaden. November och december äro olämpliga månader för försäljningen av Oranieäpplet. Det bör försälgas i oktober eller ännu tidigare. Men när skola väl de svenska fruktodlarna förvärva sig så mycket kännedom om våra vanligaste fruktsorter, att de få klart för sig vikten av att fruktsorterna försälgas på den för varje sort lämpligaste tidpunkten!

I första zonen måste man ovillkorligen söka frambringa för landets behov tillräckliga kvantiteter av ett äpple för slutet av augusti och första hälften av september eller för tiden från fruktsäsongens början i slutet av augusti tills Säfstaholmsäpplet hinner komma i marknaden. Att Transparente blanche vid detta sortval är förtjänt av att uppmärksammas torde vara tydligt, men möjligt är, att ännu lämpligare sort kan framdra-

gas. Innan fruktodlarna i första zonen mäktat fylla landets behov av äpplen från slutet av augusti intill sista hälften av september, kunna de icke anses ha fullgjort, vad dem i antydda hänseende åligger.

Fruktodlarna i 2 och 3 zonerna måste, såsom redan blivit antytt, ägna odlingen av Säfstaholm och Oranie betydligt större uppmärksamhet och betydligt utöka bestånden av dessa sorter.

Vidtagas dessa åtgärder, torde en av anledningarna till den svenska fruktens alldeles för sena inträde på fruktmarknaden bortfalla.

Men en annan fråga är, om det någonsin blir möjligt att göra begripligt för de svenska fruktodlarna, att de i tid måste förskaffa sig inpackningsmaterial. Bristen på dylikt har nu, alltsedan frukten började packas i lådor och träull, varit kronisk här i landet. Att genom cirkulärskrivelser, föredrag och dylikt söka förmå fruktodlarna att långt i förväg eller helst redan under föregående vinter skaffa sig lådor och träull för fruktens inpackning synes nu en gång för alla höra till det absolut omöjliga vad en stor del av våra fruktodlare beträffar. Det synes, som om denna anskaffning av fruktinpackningsmaterial enligt mångas åsikt nödvändigtvis måste uppskjutas till dess fruktsäsongen inträtt. Sedan börja de ändlösa skrivierna och telefonsamtalen till snickerifabrikerna, som givetvis icke kunna på en gång effektuera alla sent inströmmande order. Fruktodlaren får inga lådor och kan sålunda icke packa in och avsända frukten, förrän det blir för sent att med fördel avyttra densamma. På detta sätt fördröjas årligen stora partier svensk frukt hemma hos odlarna till skada för frukthandeln i dess helhet.

Bristen på fruktpackare torde nog hittills ha varit en icke oväsentlig anledning till här antydda missförhållanden. I den mån fruktpackare hinna utbildas, torde dock denna anledning komma att helt bortfalla.

Uppsamlingen av frukten är ännu icke på långt när tillfredsställande ordnad i många trakter av vårt land. Det behövs i varje fruktproducerande län en kraftig organisation, arbetande under en fullt målmedveten och enhetlig ledning. Det har visat sig, att där sådan finnes, såsom exempelvis i Bohuslän och Södermanland, det hela går väl i lås, men å andra sidan har erfarenheten givit vid handen, att vissa länsorganisationer arbeta i hög grad planlöst, ja, att de t. o. m. genom sina åtgöranden i hög grad skada det planmässiga arbete, som av Pomologiska Föreningen bedrivs till frukthandelns ordnande.

Det borde vara så ordnat i varje fruktproducerande län, att, sedan generalagenten erhållit meddelande om, vilka fruktkvantiteter av olika sorter och märken, som inom länet stå till buds, han till länsföreningen kunde översända lämpliga order från en eller flera grossister, och länsföreningen sedan kunde expediera dessa order vagnslastvis direkt till köparen och under ansvar, att allt är i sin ordning. På detta sätt skulle

onödiga omkostnader för frakt, omlastning o. dyl. kunna undvikas liksom anmärkningar rörande varans beskaffenhet, och det hela vara relativt lätt att ordna. Tyvärr har detta tillvägagångssätt hittills endast i de bägge ovan angivna länen med framgång kunnat praktiseras.

Från andra län har man i stor utsträckning måst från de enskilda odlarna låta försända frukten som styckegods till Stockholm och där efter längre eller kortare tids magasinering och granskning av varje särskild låda söka utföra rekvisitionerna till de olika grossisterna. Att detta är en mycket dyrbar och tidsödande nödfallsåtgärd för generalagenten torde litet var förstå.

Fullgiltigt kan sålunda handeln med den svenska frukten icke ordnas, förrän länsföreningarna erhålla en fastare organisation liknande någondera av de på olika sätt arbetande föreningarna i Bohuslän och Södermanland. Detta är dock en angelägenhet, som fruktodlarna ute i bygderna i sitt eget välförstådda intresse själva måste ordna på ett tillfredsställande sätt. Att trädgårdskonsulenterna därvidlag böra gå i spetsen är ju en helt naturlig sak, och var och en av dessa borde, synes det, sätta en ära uti, att just hans län i detta hänseende komme i första ledet. Skall man i vårt land lyckas att lösa en så vidlyftig fråga som denna, är det nödvändigt, att alla enigt arbeta på samma mål enligt de utstakade riktlinjerna. Skall, såsom tyvärr i många fall verkligen skett, en var gå sin egen väg, riskeras lätt, att det hela går sönder.

I fråga om fruktens sortering och inpackning, namnbestämning o. dyl. torde icke heller så litet vara att anföra.

Vad först de nu gällande sorterings- och inpackningsreglerna beträffar, ha dessa i stort sett tillämpats under två år och torde nu kunna slutgiltigt fastställas. Ett par mindre oväsentliga ändringar rörande vikten för H-frukten av Oranie och Cox's orange torde möjligen med anledning av vunna erfarenheter böra vidtagas. En tydligare uppställning av sorteringsreglerna torde ävenledes böra komma ifråga. Från köpmanshåll är man i allmänhet nöjd med reglerna, så som de nu äro fastställda. De olika sorteringarna motsvara ungefär liknande sorteringar i fråga om den utländska frukten.

Det torde kanske i detta sammanhang böra erinras därom, att den frukt, som sorteras enligt Pomologiska Föreningens regler, i främsta rummet är avsedd att konkurrera bort den utländska kvalitetsfrukten från vår fruktmarknad. Den måste sålunda i kvalitativt hänseende vara fullt jämförlig med utlandets. Av detta skäl är icke möjligt att ytterligare sänka fordringarna på den svenska frukten. Det kan icke hjälpas, att fruktodlare, som ha sina trädgårdar belägna i för fruktodling mindre lämpliga trakter eller som icke sköta sina träd efter fullt rationella principer, ej kunna erhålla några nämnvärda kvantiteter av sin frukt försedda

med märke. Den sämre frukten har ju dock i alla fall sin marknad på torgen, under det att märkesfrukten försäljes i butikerna. För torgförsäljning erfordras ingen noggrannare sortering.

Det nu under två års tid praktiserade systemet med särskilda packare har i stort sett visat tillfredsställande resultat. Rätt ordnat borde det fungera så väl, att lika litet som en köpare av en ask tändstickor behöver öppna asken för att förvissa sig om, att innehållet är felfritt, borde en köpare av en låda frukt behöva öppna densamma för att granska innehållet. Tyvärr kan man icke säga, att alla de 205 fruktpackare, som nu finnas utbildade, sortera och packa sin frukt med sådan precision, att man obesett kan sälja de lådor, de packat. Bland så många människor finnes det ju alltid några, som anse, att det icke alltid behöver vara så fasligt noga. De gjorda anmärkningarna avse i främsta rummet undervikt. Man har sålunda till en sortering medtagit frukter, som med ända till 15 à 20 gram understigit det i reglerna fastställda. Naturligtvis tycker en fruktpackare kanske, att detta icke är så viktigt. Men erfarenheten har dock givit bittra lärdomar rörande följderna av dylikt slarv. En av Stockholms största affärsmän i frukt köpte sålunda förra hösten 19 lådor Gravensteiner A I, vilka, då de härstammade från en mycket bekant fruktodlares trädgård, obesett expedierades till affärsmannen i fråga. Nu ville olyckan, att fruktpackerskan medtagit frukter understigande 100 gram och denna omständighet gjorde, att affärsmannen i fråga icke blott genast avbröt all affärsförbindelse med generalagenten, utan han beordrade omedelbart 700 lådor utländsk frukt. En var kan lätt räkna ut, vilka förluster bara denna enda fruktpackerska genom sitt slarv vållat de svenska fruktlarna.

En annan svårighet har varit, att man i en viss sortering medtagit frukter med alldeles för mycket skorv. Inte vill en affärsman betala 1 krona kilot för skorviga äpplen!

Slutligen har namnförväxling ofta ägt rum. Så har under namn av Gravensteiner erhållits allehanda sura och söta kärnsorter, Alexander, Borgherre och annat smått och gott. Till och med Oranie har i några fall förväxlats med riktiga skräpsorter, Cox's Pomona med Charlamovsky o. s. v.

Detta är en sak, som absolut måste rättas, och det kan gärna icke ske på annat sätt än att man ute i länen kontrollerar fruktpackarna. Denna kontroll borde självfallet åligga trädgårdskonsulenterna och borde tillhöra deras tjänsteåligganden. Så är det redan ordnat i Bohuslän och av det faktum, att under de gångna två åren ingen enda anmärkning på fruktens sortering och inpackning gjorts å frukten från Bohuslän, framgår tydligt nog, att kontrollen över fruktpackarna bör överlåtas åt trädgårdskonsulenterna. Vid framställda anmärkningar rörande fruktens sortering

och inpackning hade man sedan endast att vända sig till vederbörande trädgårdskonsulent, som sålunda närmast vore ansvarig för alla inom hans län eller område arbetande fruktpackares gärningar.

I några fall har det dock bevisligen varit så, att fruktpackaren velat stricte följa reglerna men förhindrats att göra detta av den, som haft fruktens hopsamling och försäljning om hand. Att man i län, där man har så föga lämpliga föreståndare för sina länsorganisationer, icke kan göra anspråk på att vinna goda försäljningsresultat torde ligga i öppen dag.

Antalet fruktpackare är, som redan blivit nämnt, 205 och fördela sig på följande sätt:

Län	Antal
Stockholms.....	3
Uppsala	10
Södermanlands.....	20
Östergötlands	18
Jönköpings	8
Kronobergs	10
Kalmar	29
Gottland	1
Blekinge	1
Kristianstads	20
Malmöhus	4
Hallands	13
Göteborgs och Bohus	6
Älvsborgs	8
Skaraborgs	17
Örebro	18
Västmanlands	19
	<hr/>
	Summa 205

Bland fruktpackare, som under 1915 packat större kvantiteter med frukt-
märke försedd frukt och fullgjort sitt åliggande på ett synnerligen för-
tjänstfullt sätt och utan att minsta anledning till anmärkning förekom-
mit, må följande särskilt omnämnas:

- N:o 3. Herr Oskar Wetterholm, Visingsö.
 » 8. » Ernst Stark, Mellby, Grenna.
 » 30. Fröken Gerda Nilsson, Rödbo, Kungälv.
 » 33. » Alida Kristensson, Dammen, Hjärteby.
 » 50. » Eva Tydén, Lindero, Mönsterås.
 » 53. Herr Hilarius Olsén, Ålem.
 » 55. » Ernst Carlsson, Högsby gård, Högsby.

- N:o 61. Herr Karl Alfred Peterson, Vingåker.
» 77. » Carl Oskar Martin Nilsson, Nygård, Berga,
» 81. Fröken Ruth Elisabeth Karlsson, L:a Sinnerstad, Mörlunda.
» 99. Herr Albert Jacobsson, Ekehäll, Gamleby.
» 100. Fröken Asta Pettersson, Droppstad, Gamleby.
» 106. » Wera Fleetwood, Odensviholm.
» 111. Herr Hjalmar Johnsson, Solliden, Borgholm.
» 121. » Ludvig Nilsson, Länsföreningen, Flen.
» 141. Fröken Lydia Bergstrand, Borrbäck, Hjo.
» 164. » Thyra Larsson, Fruktdepån, Linköping.
» 166. Fru Ulla Klingspor, Urshult.
» 181. Herr John R. Pettersson, Kölbygärde, Ljungbyholm, samt
» 186. Fröken Greta Fagerholm, Vallnäs.

Man plägar emellanåt tala om osund konkurrens, men när det gäller avsättningen av de svenska fruktskördarna har dylik visat sig vara en mycket vanlig företeelse. Och det egendomliga är, att det just är fruktdarlarna, som bedriva sådan mot sig själva. Med några exempel ber jag få illustrera detta mitt påstående. Som handeln nu är ordnad, sker försäljningen genom generalagenten till grossisterna, som i sin tur verkställa försäljningen till detaljisterna. Det är ju givet, att varken generalagenten eller grossisten kunna arbeta för intet, utan måste lägga på något på de pris, odlaren får. Denna avance är dock i förbigående sagt ytterst obetydlig, särskilt som den även måste betäcka en del alldeles oundvikliga förluster.

Två mycket bekanta fruktdlare, den ene från södra Sverige, den andre från mellersta Sverige, gingo nu till väga på följande sätt. I stället för att lämna sin frukt till generalagenten sände de, efter att ha förskaffat sig generalagentens prislister, omkring dessa prislister till specerihandlarna i huvudstaden och utbjödo frukten till samma priser, som de skulle ha fått av generalagenten. Specerihandlarna köpte givetvis den erbjudna frukten, då de därigenom gjorde någon liten vinst. Ifrågavarande bägge fruktdlare lyckades också i mycket hög grad skada avsättningen av svensk frukt. När grossisterna fingo reda på tillvägagångssättet, blevo de nämligen förargade och deras iver att sälja svensk frukt svalnade genast. Sådana där absurditeter från köpmanssynpunkt sett behöva affärsmännen ej riskera vid försäljning av utländsk frukt.

Ett annat mycket praktiserat tillvägagångssätt har varit att annonsera till försäljning frukt, som enligt annonsen är »packad enligt Pomologiska Föreningens bestämmelser». Merendels är det hela ren bluff. Dyliga annonsörer, som i regeln icke tillhöra Pomologiska Föreningen, är det emellertid svårt att komma till rätta med.

Annorlunda ställer det sig med odlare, som tillhöra Pomologiska Föreningen, och vilka borde ha intresse av, att frukthandeln så fort som möjligt bleve ordnad på ett tillfredsställande sätt. Naturligtvis kan man inte begära, att alla odlare skola sälja sin frukt varken sorterad efter föreningens bestämmelser eller genom generalagenten. Och många odlare tycks ha fått den uppfattningen, att de göra föreningen en tjänst genom att sälja sin frukt på det sätt, föreningen anser förmånligast. Sveriges Pomologiska Förening är givetvis tillkommen för odlarnas skull och icke odlarna för föreningens skull. Sålunda, om erfarenheten lärt, att det sätt, som genom föreningen praktiseras, är för landets fruktodling i dess helhet såväl som för enskilda odlare det bästa, då är det givetvis föreningens strävan att söka sprida kännedom härom, särskilt som det är förenat med ekonomiska fördelar för odlarna och fullkomligt utan risk, vilket aldrig kan vara fallet, när odlarna, som ju i regeln ej äro affärsmän, själva skola söka sig kunder. Om en fruktodlare säljer frukt till en privatperson och därvid beräknar samma priser som detaljisten eller till detaljister och beräknar samma pris som grossisten, så är ingenting att anmärka. Men när han till konsumenter och detaljister säljer frukten till samma priser, som han får av generalagenten, då bedriver han illojal konkurrens och förstör utsikterna både för sig själv och andra fruktodlare att någonsin få handeln med den svenska frukten på ett fördelaktigt och fullt affärsmässigt sätt ordnad.

Vore det fråga om ett fåtal större fruktodlare, skulle det vara en relativt lätt sak att ordna hela denna angelägenhet. Men nu har man att göra med många tusen mindre producenter, av vilka det övervägande antalet alldeles saknar kännedom om de principer, som inom affärsvärlden göra sig gällande vid varors försäljning.

Köpmännen å sin sida synas ha svårt att fatta annat än att alla fruktodlare skola vara att betrakta som en enhet, och de upptaga därför illa, när någon eller några av dessa tusentals odlare företaga sig något, som från köpmanssynpunkt ter sig absurt. De låta samliga odlarna få umgälla de fel, som begås av några få.

Det torde dock i detta sammanhang böra omnämnas, att såväl vissa länsföreningar som ock flera enskilda odlare på ett synnerligen målmedvetet sätt medverkat till de goda resultat, som redan kunnat registreras. I främsta rummet gäller detta länsföreningarna i Bohuslän, Södermanland, Nerike och Gottland, vilka nedlagt ett mycket gott arbete såväl beträffande fruktens hopsamling som i fråga om kontrollen över fruktpackarna. Ingen enda anmärkning beträffande från dessa föreningar utsänd märkesförsedd frukt har blivit gjord, utan har frukten genomgående varit av allra bästa beskaffenhet.

Frukten från södra Kalmar län, vilken mestadels skickats direkt från

de enskilda gårdarna, har likaledes varit mycket vacker och utan minsta anmärkning. Särskilt har detta varit fallet med frukten från Berga, Högsby, Mönsterås, Solliden och Ålem. Från följande platser har likaledes utmärkt vacker och välbehandlad frukt erhållits: Emtöholm, Marieholm och Nygård i Norra Kalmar län, Grenna, Kurrebo i Kronobergs län, Hjo, Wreta Kloster i Östergötland, Sofieberg i Skåne, Sölven i Nerike, Repe-lycke i Älvsborgs län m. fl.

Med det här anförda har jag endast velat påpeka de brister, som i ena eller andra hänseendet framträtt under arbetet med ordnandet av handeln med den svenska frukten. Denna för vårt lands fruktodling viktiga fråga har nu stått på Pomologiska Föreningens program alltsedan föreningen för 16 år sedan stiftades. Mycket har otvivelaktigt uträttats, och det torde icke vara för mycket sagt, om man påstår, att vi på detta område här i Sverige kommit icke obetydligt längre än i flertalet av våra grannländer. Att vi nu äro inne på rätt väg, därom torde väl icke några skilda meningar kunna vara rådande, ty den enda väg, som *kan* leda till målet, är den rent köpmannamässiga, och det är just den, som vi nu helt slagit in på.

Men först när landets fruktodlare allmänt kommit till insikt härom, torde den mycket komplicerade frågan om frukthandelns ordnande ha blivit bragt till en för vårt land och folk lycklig lösning.